

МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2023 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНД
УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЙДЫН ЭРХЛЭХ АСУУДЛААР
ТУСГАГДСАН ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ХЭРЭГЖИЛТЭНД ХИЙСЭН
ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭ, ҮНЭЛГЭЭНИЙ ТАНИЛЦУУЛГА
/2023 оны 11 дүгээр сарын байдлаар/

2023 оны 12 дугаар сарын 06-ны өдөр

Нэг. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний зорилго

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлын хүрээнд Монгол улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хяналт-шинжилгээ хийж, гүйцэтгэлийн зорилтот түвшинг хүрсэн түвшинтэй нь харьцуулан үр дүнг үнэлэх, зөвлөмж, дүгнэлт гаргах, удирдлагыг үнэн зөв мэдээллээр хангах, төлөвлөсөн зорилго, зорилтыг бүрэн биелүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэхэд оршино.

Хоёр. Хяналт- шинжилгээ, үнэлгээний арга зүй

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар Монгол улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилтийн явцад хяналт-шинжилгээ, үр дүнгийн үнэлгээ хийхдээ Засгийн газрын 2020 оны 206 дугаар тогтоолоор баталсан “Бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилт, захиргааны байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ хийх нийтлэг журам”-ыг удирдлага болгов.

Гурав. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний үр дүн

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яам Монгол Улсын Их Хурлын 2022 оны 05 дугаар сарын 26-ны өдрийн 23 дугаар тогтоолоор батлагдсан Монгол Улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөнд Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар тусгагдсан нийт 2 зорилгын 21 арга хэмжээний хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна.

Үнэлгээг 2023 оны 11 дүгээр сарын байдлаар Засгийн газрын хэрэг эрхлэх газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний нэгдсэн /unelgee.gov.mn/ цахим системд байршуулсан 2 зорилтын 21 арга хэмжээний хүрээнд хийлээ.

Арга хэмжээнүүдийн биелэлтийг бодлогын зорилгоор нь авч үзвэл:

- МУХТ 2.4.Аж үйлдвэржилтийн сэргэлтийг эрчимжүүлэх хүрээнд уул уурхайн түүхий эдийн боловсруулалтын түвшинг нэмэгдүүлж, нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, үнэ цэнийг нэмэгдүүлнэ.
- МУХТ 4.1.Ногоон хөгжлийн сэргэлтийг эрчимжүүлэх хүрээнд байгалийн нөөц, баялгийг зүй зохистой ашиглаж, хүрээлэн байгаа орчны бохирдол, доройтлыг бууруулан иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.

Хяналтад авагдсан 21 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгагдсан ба биелэлт 60.47 хувьтай /хүснэгт №1/ үнэлэгдлээ.

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар Монгол улсын хөгжлийн
2023 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний үнэлгээний товчоо
/2023 оны 11 дүгээр сарын байдлаар/

Хүснэгт №1

Хэрэгжилт гаргах нийт төсөл, арга хэмжээний тоо		21
Үр дүнтэй	100%	-
Тодорхой үр дүнд хүрсэн	90%	<u>3</u>
	70%	<u>11</u>
Эрчимжүүлэх шаардлагатай	50%	4
	30%	1
Үр дүнгүй	0%	<u>2</u>
Хугацаа болоогүй	Хугацаа болоогүй	-
Хэрэгжилтийн дундаж		60.48%

Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар Монгол улсын хөгжлийн
2023 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилт
/2023 оны 11 дүгээр сарын байдлаар/

Хүснэгт 2

Зорилго	Арга хэмжээний тоо	Үнэлгээ (хувь)						Хэрэгжилт (хувь)
		100	90	70	50	30	0	
2.4. Аж үйлдвэржилтийн сэргэлтийг эрчимжүүлэх хүрээнд уул уурхайн түүхий эдийн боловсруулалтын түвшинг нэмэгдүүлж, нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, үнэ цэнийг нэмэгдүүлнэ.	19		2	11	4	1	1	62.1%

4.1. Ногоон хөгжлийн сэргэлтийг эрчимжүүлэх хүрээнд байгалийн нөөц, баялгийг зүй зохистой ашиглаж, хүрээлэн байгаа орчны бохирдол, доройтлыг бууруулан иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.	2	1				1	45.0%
Нийт дүн	21	3	10	4	1	2	60.48%

2023 оны 11 дүгээр сарын байдлаар “үр дүнгүй”-зорилт, арга хэмжээг илүү сайн тодорхойлох шаардлагатай, шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ хүрээгүй 2 арга хэмжээ байна. Үүнд:

1. Усны нөөцийг хуримтлуулж ус хангамжийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх төслийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлэх 0 оноо.
2. Тавантолгойн нүүрсний бүлэг ордын дэд бүтэц, бүтээн байгуулалтын ажлыг үргэлжлүүлэх (Конвейерийн систем нэвтрүүлэх ажлын явц, хувиар) 0

2023 оны 10 дугаар сарын байдлаар “ Эрчимжүүлэх шаардлагатай”-зорилт нь шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ хүрээгүй, удирдлага, зохион байгуулалт, хариуцлагыг сайжруулж, үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх”-зорилт, арга хэмжээг илүү сайн тодорхойлох шаардлагатай, шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ хүрээгүй 2 арга хэмжээ байна. Үүнд:

1. Геологийн 1:25000-ны масштабын зураглал бүхий газар нутгийн хэмжээ

Дөрөв. Дүгнэлт

1. Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар Монгол улсын хөгжлийн 2023 оны төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилт 2023 оны 11 дүгээр сарын байдлаар 60.48 хувьтай үнэлэгдэв.
2. 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээнүүд нь ЗГҮАХ-т батлагдсан арга хэмжээнүүдээс хэрэгжих хугацаа хоцролттой байна.
3. Хэрэгжилт хангалтгүй, үр дүнгүй арга хэмжээнүүд нь тухайн жилд зарцуулсан хөрөнгө, гүйцэтгэл, санхүүжилт тодорхойгүй, хийсэн ажил авч хэрэгжүүлсэн ажлуудын цаг хугацаа тодорхой бус байгаа нь биелэлтийн түвшинг үнэлэх, бодлогын баримт бичгийн төлөвлөлт, хэрэгжилтийг сайжруулах тодорхой санал боловсруулахад хүндрэл үүсгэж байна.

Тав. Санал, зөвлөмж

1. Хөгжлийн урт болон дунд хугацааны бодлогын баримт бичгүүдтэй уялдуулан, тооцоо судалгаа, дүн шинжилгээний үндсэн дээр Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын эрхлэх асуудлаар Монгол улсын хөгжлийн төлөвлөгөөг боловсруулах, хэрэгжилт хангалтгүй болон тасарсан арга хэмжээний талаар холбогдох арга хэмжээг авах,
2. Хэрэгжилт хангалтгүй “үр дүнгүй”-зорилт, арга хэмжээг илүү сайн тодорхойлох шаардлагатай, шалгуур үзүүлэлт, зорилтот түвшиндээ хүрээгүй арга хэмжээг хэрэгжүүлэх, эрчимжүүлэх талаар хариуцсан нэгжүүд онцгой анхаарч

тусгайлан төлөвлөгөө гарган хэрэгжүүлэгч байгууллагатай хамтран ажиллах, хэрэгжих боломжгүй бол бодлогын баримт бичгээс хасуулах санал бэлтгэх,

3. Төсөл, арга хэмжээг хариуцсан нэгжүүд нь төсөвт өртөг, гүйцэтгэл, санхүүжилтийн хэмжээг нарийн тодорхой тайлагнах,
4. Нэгжүүд Монгол Улсын хөгжлийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилго, арга хэмжээ нь Монгол Улсыг хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн зорилго, зорилт, хүрэх үр дүн, хэрэгжих хугацаа болон Засгийн газрын үйл ажиллагааны хөтөлбөрт тусгагдсан арга хэмжээ, зорилго, зорилт, хүрэх түвшин хэрэгжих хугацаатай хэрхэн уялдаж байгааг анхаарах,
5. Хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний явцын болон эцсийн дүгнэлт, зөвлөмжид үндэслэн тухайн бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтийг эрчимжүүлэх, нэмэлт, өөрчлөлт оруулах болон шаардлагатай бусад арга хэмжээ авах үйл ажиллагааг холбогдох нэгж, албан тушаалтан хариуцан зохион байгуулах,
6. Хэрэгжилтүүдээ сар бүр шинэчлэн өгөх

Хянасан:

ХШҮДАГ-ын дарга

ХШҮ хийж, танилцуулга боловсруулсан:

ХШҮДАГ-ын ЦБМТХ-ийн шинжээч

Т.Баасанпүрэв

Д.Батнайрамдал

**МОНГОЛ УЛСЫН ХӨГЖЛИЙН 2023 ОНЫ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНД
УУЛ УУРХАЙ, ХҮНД ҮЙЛДВЭРИЙН САЙДЫН ЭРХЛЭХ АСУУДЛААР ТУСГАГДСАН
ЗОРИЛТ, АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ БИЕЛЭЛТ
/2023 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 01-НИЙ ӨДРИЙН БАЙДЛААР/**

№	Зорилт /бодлогын үндэслэл/	Төсөл, арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгж	Үр дүнгийн шалгуур үзүүлэлт		2023 онд шаардлагатай хөрөнгө		Хэрэгжилтийн явц	Хэрэгжилтийн хувь	
				Суурь түвшин /2021	Зорилтот түвшин /2023/	Хөрөнгийн хэмжээ /сая төгрөг/	Эх үүсвэр			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Зорилго 2.4. Аж үйлдвэржилтийн сэргэлтийг эрчимжүүлэх хүрээнд уул уурхайн түүхий эдийн боловсруулалтын түвшинг нэмэгдүүлж, нэмүү өртөг шингэсэн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг хөгжүүлж, үнэ цэнийг нэмэгдүүлнэ.										
1	2.4.1	МУХТЖҮЧ-4.2.11, ЗГҮАХ-3.2.7, 3.2.8	Газрын тос, нүүрс-хими, зэсийн баяжмал, төмөрлөг зэрэг түүхий эдийг боловсруулах хүнд үйлдвэрийн бүтээн байгуулалтын төслүүдийг хэрэгжүүлэх	Газрын тос Боловсруулах үйлдвэрийн барилгын ажлын явц, хувиар	50	90	200,000.0	Гадаадын зээл, тусламж	"Технологийн бус барилга байгууламжийн ажил /ЕРС-1/-ын барилга угсралтын ажлын гүйцэтгэл 2023.11.01-ний өдрийн байдлаар 96.8%-тай байна. ЕРС-2 буюу Анхдагч технологийн байгууламжийн 17 барилга байгууламжаас 4 барилгын ухмалын ажил хийгдлэж байна. Эдгээрт төв удирдлага, хяналтын барилга-93,0%, Дэд станц-1 - 94,1%, Дэд станц-3 -96,0%, Дэд станц-6 – 71,0%. Мөн нийт 41 шрхэг сав, резервуар барихаас түүхий тосны 3 савны ул бетон цутгалтын ажил, арматурчлал, ус тусгаарлалт буюу хар тосон түрлэг, буцаан дүүргэлтийн нягтруулалтын ажлууд үргэлжлэн хийгдэж байна. ЕРС-3 буюу үйлдвэрийн цахилгаан дэд станц №5, хяналтын өрөө, үйлдвэрийн шугам хоолойн эстакад зэргийн ухмал, хэв хашмал ба арматурчлалын ажил үргэлжлэн хийгдэж байна. ЕРС-4 буюу Лицензтэй технологийн байгууламжийн инженерчлэл, худалдан авалт, барилга угсралтын ажил" гүйцэтгэх компанийг сонгон шалгаруулсан. Багц ажлын санхүүжилтийн талаар авах арга	70

								хэмжээний тухай ЗГ-ын 2023.09.13-ны өдрийн 336-р тогтоолоор зарим байгууламжийг барих гэрээг байгуулахаар шийдвэрлэсний дагуу 2023.10.29-ний өдөр МГТБҮ ТӨХХК болон ерөнхий гүйцэтгэгч Megha Engineering & Infrastructure Limited" хооронд гэрээг байгуулаад байна.	
2			Газрын тос дамжуулах хоолойн бүтээн байгуулалтын ажлын явц, хувиар	10	90	330,000.0	Гадаадын хөрөнгө оруулалт	Олон улсын сонгон шалгаруулалтыг зохион байгуулж шалгарсан компанитай гэрээ байгуулах талаар Засгийн газрын 2022 оны 3 дугаар сарын 02-ны өдрийн 14 дүгээр тэмдэглэл, 94 дүгээр тогтоолыг тус тус гаргуулж, хоолойн байгууламж барихад шаардагдах санхүүжилтийг нүүрс урьдчилан борлуулах замаар санхүүжүүлэхээр шийдвэрлэсэн. Төслийн ерөнхий гүйцэтгэгч БНХАУ-ын "Норинко интэрнэйшнл" компани дараах арга хэмжээг хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Үүнд: <ul style="list-style-type: none"> • Үндсэн түр кемп 100% • Толгой станцын түр кемп 77%, • Халаах, өргөх станц-1 түр кемп 79%, • Халаах, өргөх станц-2 түр кемп 100% • Халаах, өргөх станц-3 түр кемп 78% • Халаах, өргөх станц-4 түр кемп 93% 9-р сарын байдлаар 19220 ширхэг буюу 230 км хоолойг агуулах талбайд хүлээн авсан бөгөөд үүнээс 15250 ширхэг буюу 183 км хоолойг дамжуулах хоолойн трассын дагуу цувьж байрлуулсан байна.	50
3			"Алтанширээт аж үйлдвэрийн парк"-ийн барилгын явц, хувиар	-	75	912,000.0	Дотоодын хөрөнгө оруулалт	"Инфинити спэйс" ХХК ("Болдтөмөр Ерөө гол" ХХК) өөрийн санхүүжилтээр Дорноговь аймгийн Алтанширээ сумын нутагт нийт 140 га талбайд "Алтанширээт үйдвэрлэл, технологийн парк" байгуулах төслийг 2019-2026 онд хэрэгжүүлэхээр ажиллаж байна. Цогцолборын хэмжээнд нийт 420 орчим сая ам.долларын хөрөнгө оруулалтаар жилд 500 мянган тонн хүчин чадалтай ширэмний үйлдвэр бүхий 5 үйлдвэр байгуулагдах ба эхний 4 үйлдвэр нь ширэмний үйлдвэрээ түүхий эдээр хангах зорилготой. Төслийн явц 2019-2022 онд хийгдсэн ажил:	70

									<ul style="list-style-type: none"> • 110/10 кВТ-ын 9.4 км цахилгаан дамжуулах агаарын шугам • 6.3 МВТ-ын цахилгааны дэд станц • 12 км төмөр зам • Усан хангамжийн нэгдсэн сүлжээ, Паркийн усан хангамжийг шийдэх зорилгоор Бор хөөвөр болон Долоодын говиос гүний ус дамжуулах 103 км урттай шугамын трассын зураглал хийсэн. • Түүхий эд болон бүтээгдэхүүнийг тээвэрлэх төмөр зам, авто замын бүтээн байгуулалтуудыг тус тус гүйцэтгэсэн. • Төмрийн хүдрийн нойтон баяжуулах үйлдвэр, нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийг ЭБМЗ-ийн хурлаар хэлэлцүүлж батлуулсан. • Төмрийн хүдрийн нойтон баяжуулах үйлдвэрийг барьж байгуулсан. <p>2023 онд хийгдэх ажил:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Коксын үйлдвэр, төмрийн хүдрийн хорголжийн үйлдвэр, ширэмний үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийг тус тус боловсруулж “Хүнд үйлдвэрийн үйлдвэрлэл, технологийн паркийн хөгжлийн төлөвлөгөө болон нэгжийн техник, эдийн засгийн үндэслэлд дүгнэлт өгөх, зөвлөмж гаргах үүрэг бүхий зөвлөл”-өөр хэлэлцүүлэн дэмжигдсэн. • Мөн үйлдвэрлэл технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл авах бэлтгэл ажлын хүрээнд технологийн түвшний үнэлгээ, паркийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулан холбогдох зөвлөлөөр хэлэлцүүлж, дэмжигдсэн. • Коксын үйлдвэр, төмрийн хүдрийн хорголжийн үйлдвэр, ширэмний үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийг ЭБМЗ-ийн Хүнд үйлдвэрийн ТЭЗҮ хэлэлцэх салбар хуралдаанаар хэлэлцүүлэн дэмжигдсэн. • ҮТП байгуулах газрыг Дорноговь аймгийн ИТХ-ын 2023.03.23-ны өдрийн тогтоолоор орон нутгийн тусгай хэрэгцээнд авсан.
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

								<ul style="list-style-type: none"> • Паркад байгуулах төмрийн хүдэр нойтон аргаар баяжуулах үйлдвэр, нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээг 2023 оны 07 сард Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яам хэлэлцэж, баталсан. • Засгийн газрын 2023.07.05-ны өдрийн 257 дугаар тогтоолоор үйлдвэрлэл технологийн паркийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг олгосон. • НБҮ-ийн барилгын ажил, тоног төхөөрөмж суурьлуулах ажлыг 2023.04 сараас үргэлжлүүлэн энэ онд ашиглалтад оруулахаар ажиллаж байна. 2023 оны 10 сарын байдлаар гүйцэтгэл-98 % • Коксын үйлдвэрийн газар, шороо, суурийн цутгалтын ажлыг хийж дуусгасан. Гүйцэтгэл 98 % <p>2023 онд хийгдэх бүтээн байгуулалтын ажлыг хүйтний улирал эхэлсэнтэй холбоотойгоор 2023 оны 10 дугаар сарын 20-ны өдрөөс зогсоосон ба 2024 оны 03 дугаар сараас ажлыг эхлүүлэхээр төлөвлөж байна.</p>	
4			Дархан-Сэлэнгийн бүсэд хар төмөрлөгийн цогцолборыг дэд бүтцийн хамт байгуулах барилгын явц, хувиар	-	45.4	656,177.5	Гадаад, дотооды н хөрөнгө оруулал т	<p>“Дарханы төмөрлөгийн үйлдвэр” ТӨХК нь 2023 оны бизнес төлөвлөгөөг “Эрдэнэс Монгол” ХХК-иар, худалдан авалтын төлөвлөгөөг Сангийн ямаар 2023 оны 4 дүгээр сард тус тус батлуулсан.</p> <p>Төслийн ажлын бэлтгэл хангах, судалгааны болон бусад ажлын хүрээнд дараах ажлуудыг 2023 оны 10 дугаар сард гүйцэтгээд байна. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Төмөртэйн ордын гидрогеологийн судалгаа хийлгэх ажлыг гүйцэтгэх тендерийг 4 дэх удаагаа зарласан ба шаардлага хангасан санал ирээгүй байна. -Төмрийн хүдрийн туршилт хийлгэх тендерийг 2 удаа зарлан сонгон шалгаруулалтыг хийж, гүйцэтгэгчтэй гэрээ байгуулж, ажлыг эхлүүлсэн. 	70

								<p>-Төмөртэйн уурхайн нойтон баяжуулах үйлдвэр, хорголжийн үйлдвэрийн цахилгаан хангамжийн горимын тооцоог Диспетчерийн үндэсний төвөөр хийлгэж хүлээн авсан.</p> <p>-“Монгол ган цогцолбор I” төслийн 3D макет хийлгэх ажлын гүйцэтгэл 90 %-тай байна.</p> <p>- Төслийн газар шорооны тэгшилгээний ажлыг 9-10 сард гүйцэтгэж нийт 417,477 м3 хөрс хуулалтын ажлыг гүйцэтгээд байна.</p> <p>- “Эрдэнэс Монгол” ХХК-иас “Монгол ган цогцолбор I” төслийн концепци, хүчин чадлыг өөрчлөн 1 сая тн бэлдэц, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэх хүчин чадалтай “Ган үйлдвэрлэлийн цогцолбор” байгуулах төслийг хэрэгжүүлэх чиглэл өгсөн тул төслийн байгаль орчин, нийгмийн нөлөөллийн үнэлгээ (БОННУ) хийлгэх ажлыг гүйцэтгэгч компанид мэдэгдэл хүргүүлж ажлыг зогсоогоод байна.</p> <p>Одоогийн төмөрлөгийн үйлдвэрийн шинэчлэлийн хүрээнд:</p> <p>-“Мини шууд ангижруулсан төмрийн үйлдвэр”-ийн төсөл хэрэгжүүлэх хүрээнд “Металлурги, дэвшилтэт технологийн судалгааны төв” болон “Эрдэнэс ҮТП” ХХК-ийн хооронд байгуулсан гэрээний дагуу төслийн ТЭЗҮ-ийг боловсруулахад зориулж ШУТИС-ийн Механик тээврийн сургуулийн “Металлурги, дэвшилтэт технологийн судалгааны төв”-өөр шууд ангижруулсан төмрийн технологийн туршилтыг хийлгэж байгаа ба эхний тайлангаа ирүүлсэн.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

								<p>-“Мини шууд ангижруулсан төмрийн үйлдвэр”-ийн төслийн ТЭЗҮ-ийн ажлын даалгаврыг боловсруулж батлуулж явуулсны дагуу ТЭЗҮ-ийг “Эрдэнэс ҮТП” ХХК боловсруулж байгаа бөгөөд ТЭЗҮ боловсруулахад шаардлагатай мэдээллүүдийг хүргүүлсэн.</p> <p>Жилд 100 мян.тн хүчин чадалтай “Шууд ангижруулсан төмрийн үйлдвэр” байгуулах төслийн ТЭЗҮ-ийг “Эрдэнэс ҮТП” ХХК боловсруулсан ба “Эрдэнэс Монгол” ХХК-ийн гүйцэтгэх захирлын 2023.11.28-ны өдрийн 01/1011 дугаар албан бичгээр төслийн шинчээч томилж, ЭБМЗ-ийн өргөтгөсөн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх хүсэлтийг УУХҮ-ийн яаманд ирүүлсэн.</p>	
5			<p>“Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын ил уурхай, баяжуулах үйлдвэр, засвар механикийн заводод өргөтгөл, шинэчлэл хийх барилгын ажлын явц, хувиар</p>	69.4	100	139,020.4	<p>Дотоодын хөрөнгө оруулалт</p>	<p>Хүдрийн ил уурхайд мөчлөгт урсгал тээврийн технологи нэвтрүүлэлт 45%, Эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэрийн бүтээн байгуулалт 90%, Баяжуулах үйлдвэрийн өргөтгөл, шинэчлэлийн эхний ээлж /ӨНХ-ийн хүдэр боловсруулах 4-р шугамын өргөтгөл, хам баяжуулалтын 5-р секцийг 12 сая.тн/жил хүчин чадалтай болгож шинэчлэх төслүүд/ 100%-д хүрсэн ба одоо баяжуулах үйлдвэрт 4 төсөл хэрэгжиж байна. Засварын механикийн заводыг үндэсний машин үйлдвэрлэлийн суурь болгон хөгжүүлэх өргөтгөл, шинэчлэлийн төслийн нарийвчилсан ТЭЗҮ болон инженерийн зураг төслийг боловсруулж, Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлд хэлэлцүүлж хүлээн авсан. Уг төлийн хүрээнд одоогийн цутгуурын үйлдвэрлэлийн илчийн боловсруулалтын тасгийн өргөтгөл, механик цехийн өргөтгөл шинэчлэл, шинэ цутгуурын цех байгуулах ажил төлөвлөгөөний дагуу хийгдэж байна. “Эрдэнэт Үйлдвэр” ТӨҮГ-ын Ил уурхай, Баяжуулах үйлдвэр, Засвар механикийн заводод өргөтгөл, шинэчлэл хийж, үйлдвэрлэлийн хүчин чадал, өгөөжийг</p>	70

								нэмэгдүүлэх ажлын гүйцэтгэл дунджаар 82%-тай байна.	
6			"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ыг түшиглэн "Уул уурхай-металлурги-химийн үйлдвэрийн цогцолбор" барих ажлын явц, хувиар	-	100	133,663.0	Дотоодын хөрөнгө оруулалт	<p>Паркийн тусгай зөвшөөрөл: "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ыг түшиглэн Уул уурхай-металлурги-химийн үйлдвэрийн үйлдвэрлэл, технологийн парк байгуулах төслийн ТЭЗҮ, БОННУ, Ерөнхий төлөвлөгөө батлагдсан. ҮТП-ийн үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрлийг Засгийн газрын 2021.05.05-ны өдрийн 129-р тогтоолоор 5 жилийн хугацаатай олгосон боловч Үйлдвэрлэл технологийн паркийн эрх зүйн байдлын тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ батлагдсантай холбогдуулан хүчингүй болсон тул тус хуульд нийцүүлэн тусгай зөвшөөрөл авах бэлтгэл ажлыг хангаж байна.</p> <p>Паркийн газар: Засгийн газрын "Газрыг улсын тусгай хэрэгцээнд авах тухай" 2022 оны 171 дүгээр тогтоолын дагуу Орхон аймгийн Баян-Өндөр, Жаргалант сумдын нутаг дэвсгэрт Уул уурхай-металлурги-химийн үйлдвэрийн үйлдвэрлэл технологийн парк барих зориулалтаар 1217.4 га газар ашиглах 2022/185 дугаартай гуравласан гэрээг УУХҮ-ийн яам, ГЗБГЗЗГ, Орхон аймгийн засаг дарга хооронд 2022.10.25-ны өдөр байгуулж, тус гэрээний дагуу ҮТП-ийн 2022 оны 11 дүгээр сарын 14-ний өдрийн №000000019 дугаартай Газрын гэрчилгээг УУХҮЯ-ны нэр дээр аваад байна.</p> <p>Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн газрын эзэмших, ашиглах газрын хил заагийн эргэлтийн цэгийг тэмдэгжүүлж, солбилцол тодорхойлох, шалгах ажил хийгдсэн.</p> <p>Авто замын бүтээн байгуулалтын талаар - ҮТП-ийн асфальт бетон хучилттай 12.62 км авто зам барих /Багц-1/ гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж, 2023 оны 03 дугаар сарын 14-ний өдөр гэрээ байгуулсан. Авто замын гэрэлтүүлгийн /Багц-2/ ажлын гүйцэтгэгчийг мөн адил сонгон шалгаруулж, 2023 оны 03 дугаар</p>	50

									<p>сарын 07-ны өдөр гэрээ байгуулсан. Ажил гэрээ, төлөвлөгөөний дагуу явагдаж байна. гүйцэтгэл 35%-тай.</p> <p>- “ҮТП-ийн авто замын техник, хяналтын зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх” гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж, 2022 оны 09 дүгээр сарын 02-ны өдөр гэрээ байгуулан ажиллаж байна.</p> <p>Төмөр замын бүтээн байгуулалтын талаар</p> <p>- ҮТП-ийн нийт 4.4 км төмөр зам барих ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж, 2023 оны 01 дүгээр сарын 11-ний өдөр гэрээ байгуулсан. Ажил гэрээ, графикийн дагуу явагдаж байна, гүйцэтгэл 68%-тай.</p> <p>- ҮТП-ийн төмөр замыг барьж байгуулах ажилд зохиогчийн хяналт тавих ажлын гэрээг уг төмөр замын зураг төслийг боловсруулсан компанитай 2023 оны 5 дугаар сард байгуулан, хяналт тавин ажиллаж байна.</p> <p>- “ҮТП-ийн төмөр замын ажилд тавих захиалагчийн хяналтын зөвлөх үйлчилгээ үзүүлэх” ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж, гэрээ байгуулан, хяналт тавин ажиллаж байна</p> <p>Ус хангамж, ариутгах татуургын систем барьж байгуулах ажлын талаар</p> <p>- Ус хангамж, ариутгах татуургын системийг барих ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендерийг 2022 онд болон 2023 оны эхний хагас жилд хоёр ч удаа зарласан боловч хүчингүй болсон. 3 дахь удаагаа зарласан тендерийг 2023 оны 09 дүгээр сарын 04-нд нээсэн боловч дахин гомдол гарсан. Гүйцэтгэгчийн сонгон шалгаруулалт үргэлжилж байна.</p> <p>Цахилгаан хангамжийн зураг төсөл боловсруулах ажлын талаар</p> <p>- Цахилгаан хангамжийн ТЭЗҮ-ийг боловсруулж, 2022 оны 04 дүгээр сард Эрчим хүчний яамны ШУТЗ-ийн хуралд хэлэлцүүлэн батлуулсан. ЭХЯ-наас ҮТП-ийн цахилгаан хангамжийн техникийн нөхцөл</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

									<p>болон зураг төслийн ажлын даалгавар гарсан. “ҮТП-ийн цахилгаан хангамжийн ажлын зураг төсөл”-ийг “Эрдэнэт үйлдвэр” ТӨҮГ-ын Зураг төслийн хүрээлэн гүйцэтгэж байна, гүйцэтгэл 45%-тай.</p> <p>Улсын тусгай хэрэгцээнд авсан газрыг тусгаарлах, хашаалах ажлын талаар</p> <p>- ҮТП-ын газрыг тойруулан хашаа барих ажлын гүйцэтгэчийг сонгон шалгаруулж, гэрээ байгуулсан. Ажил гэрээний дагуу үргэлжилж байна, гүйцэтгэл 90%-тай.</p> <p>Үйлдвэрлэл, технологийн паркийн хөгжлийн төлөвлөгөө боловсруулах ажлын талаар</p> <p>- Монгол Улсад хүнд үйлдвэр, өнгөт металлургийн салбарыг хөгжлийн өндөр технологи шингээх зарчмаар кластер байдлаар хөгжүүлэх, үйлдвэрлэл, технологийн парсад ажиллах нэгжүүдийн ерөнхий бүдүүвчийг тодорхойлох зорилгоор “Эрдэнэт Үйлдвэр” ТӨҮГ-ыг түшиглэн байгуулах Уул уурхай-металлурги-химийн үйлдвэрийн цогцолбор “Үйлдвэрлэл, технологийн парк”-ийн ерөнхий төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулж, батлуулах ажлыг 2024 онд хийж гүйцэтгэхээр төлөвлөөд байна.</p> <p>ҮТП-ийн авто зам, төмөр зам, ус хангамж, ариутгах татуургын болон цахилгаан хангамжийн системийг барьж байгуулан ашиглалтад оруулснаар ҮТП-ийн үйл ажиллагааны хүрээнд баригдах Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэр болон бусад үйлдвэрүүдийн дэд бүтцийн асуудал бүрэн шийдэгдэх юм.</p> <p>Тэсрэх бодис үйлдвэрлэх хүчин чадал 15000 тн болсноор Эрдэнэт үйлдвэрийн үйлдвэрлэлийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, тэсрэх бодисоор хангах боломж бүрдэнэ. Ил уурхайн өрөмдлөг, тэсэлгээний хэсэгт эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэр барих ажлыг “Монголиан Инвестмент Корпорэйшн”</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

								ХХК 2020.05.08-ны өдөр 7/006-20 дугаартай "Ил уурхайн Эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэрийг шинээр барих ажлыг түлхүүр гардуулах нөхцөлтэй гэрээ" байгуулж ажил эхэлсэн. 2021.09.30-ны өдөр гэрээний хугацаа дуусаж, 2023.02.28-ыг хүртэл дахин сунгасан. Эмульсийн тэсрэх бодисын үйлдвэрийн бүтээн байгуулалт 90%-ийн гүйцэтгэлтэй байна. Барилга угсралтын ажил 85%, технологийн тоног төхөөрөмжийн угсралт 95%. Ашиглалтад оруулах хугацааг 2023 оны 07 дугаар сар хүртэл сунгах хүсэлт ирсэн.		
7				"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ыг түшиглэн зэсийн баяжмал боловсруулах үйлдвэр барих ажлын явц, хувиар	-	50	146,556.0	Дотоодын хөрөнгө оруулалт	Техник, эдийн засгийн үндэслэлийн талаар - "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ нь БНХАУ-ын China ENFI Engineering компани (цаашид "ENFI компани" гэх)-тай хамтран Монгол улсад анхных болох Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийн төслийг хэрэгжүүлэхээр ажиллаж байна. Уг ажлын хүрээнд ENFI компанитай хамтран боловсруулсан Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийг 2022 оны 06 дугаар сарын 22-ны өдөр Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн дэмжигдсэн. - ENFI компанитай байгуулсан ТЭЗҮ боловсруулах гэрээний нэг чухал заалт бол зэсийн баяжмалыг хайлуулах, боловсруулах явцад гарах хүхэрт хийнээс элементийн хүхэр үйлдвэрлэх технологийн "үйлдвэрлэлийн туршилт" явуулах тухай юм. Хүхрийн давхар исэл агуулсан хүхэрт хийг боловсруулж, элементийн хүхэр үйлдвэрлэх туршилтын ажлыг Техник, технологийн туршилт, боловсруулалтын хамтын ажиллагааны гэрээ (Technical and technological pilot-test implementation cooperation agreement)-ний дагуу уг технологийн патентыг эзэмшигч ENFI компани гүйцэтгэж байна. Үйлдвэрлэлийн туршилтын ажлын талаар	50
							341,964.0	Гадаадын хөрөнгө оруулалт		

									<p>- БНХАУ-ын Шинжаан Уйгурын өөртөө засах орны Алтай муж, Фуюун дүүрэгт байрлах Xinjiang Xinxin Mining Industry компанийн харьяа Karatongke Copper Nickel Mine Хайлуулах үйлдвэрийн бүсэд туршилтын үйлдвэрийг бүрэн барьж байгуулан орон нутгийн зүгээс холбогдох зөвшөөрлийг авсан.</p> <p>- ENFI компанийн 2023 оны 09 дүгээр сарын 22-ны өдөр ирүүлсэн ажлын явцын тайланд дурьдсанаар "... туршилтын үйлдвэрийн бүх тоног төхөөрөмж, барилга угсралтын ажил 100 хувь дуусаж, туршилт эхлүүлэхэд бэлэн болсон" байна.</p> <p>- "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ нь туршилтад ашиглах 500 тн шигшсэн (+5-10 мм) нүүрсийг (Шарын гол ХК) бэлтгэж, БНХАУ-руу тээвэрлэх ажлыг зохион байгуулан, 2023 оны 09 дүгээр сарын 29-ний өдөр туршилтын үйлдвэрийн талбайд хүргүүлсэн.</p> <p>- Туршилтын ажлын явц хоцрогдолтой явагдаж байгаа хэдий ч ТЭЗҮ-д шаардлагатай голлох үр дүнгүүдийг ойрын хугацаанд хүлээн авч, хамтран тодотгол хийж, гүйцэтгэхээр 2023 оны 11 дүгээр сарын 06-ны өдрийн уулзалтаар "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ болон ENFI компанийн удирдлагууд тохиролцсон.</p> <p>- Энэхүү "үйлдвэрлэлийн туршилт"-ын ажлын дүнг үндэслэн ТЭЗҮ-д тухайн үед дахин тодотгол хийснээр Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийг барьж байгуулах ажил эхлэх болно.</p> <p>ENFI компанийн зүгээс уг туршилтын ажлын талаар: "... техникийн талаас үзвэл уг үйлдвэрийн туршилтын ажил нь үйлдвэрлэлийн тасралтгүй жигд ажиллагааг хангах шаардлагад бүрэн нийцсэн ба анхны төсөөллийг илүү тодруулж харуулахад чиглэгдсэн бөгөөд Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийн төслийг хөгжүүлэхэд ямар нэг саад</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

									<p>бэрхшээл болохгүй ..." гэдгийг мэдэгдэж, Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийг барьж байгуулах төслийн ажилд хөрөнгө оруулалт хийх, цаашид хамтарч ажиллах сонирхолтой байгаагаа дахин илэрхийлсэн.</p> <p>Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний ажлын талаар</p> <p>- Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийн Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ (БОННУ) хийх ажлын гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж, 2023 оны 02 дугаар сарын 08-нд гэрээ байгуулсан. Төсөл хэрэгжүүлэх газрын төлөв байдлын үнэлгээний тайланг ирүүлсэн. БОАЖЯ-ны ерөнхий дүгнэлт 2023 оны 06 дугаар сарын 27-нд гарсан. БОАЖЯ-ны мэргэжлийн комиссын 2023 оны 08 дугаар сарын 30-ны өдрийн хуралдаанаар тайланг хүлээн авахаар шийдвэрлэсэн. Гүйцэтгэгч компани эцсийн тайланг 2023 оны 09 дүгээр сарын 20-ны өдөр Эрдэнэт үйлдвэрийн ажлын хэсэгт хүлээлгэн өгсөн.</p> <p>Аж үйлдвэрийн бүсэд мөрдөгдөх стандарт боловсруулах ажлын талаар</p> <p>- Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлөөс Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийн ТЭЗҮ-д өгсөн зөвлөмжийн дагуу зарласан "Аж үйлдвэрийн бүсэд мөрдөх агаарын чанарын стандартууд болон зэс хайлуулах үйлдвэрийн хаягдал хийн найрлага дахь агаар бохирдуулах бодисуудын ялгарлын олон улсын стандартуудыг судалж, үндэсний болгон боловсруулж, батлуулах зөвлөх үйлчилгээ"-ний гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулж, 2022 оны 11 дүгээр сарын 28-ны өдөр гэрээ байгуулан ажиллаж байна. Эхний тайланг ажлын хэсэг хүлээж авсан. Хатуу, шингэн, хий төлөв бүхий хүнд үйлдвэрээс ялгарах хаягдалтай холбоотой зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээний тухай үндэсний 4 стандартыг</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

								<p>боловсруулан, батлуулах ажлыг зохион байгуулахаар ажиллаж байна.</p> <p>Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийн зураг төслийн ажлын талаар</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийн техник, технологийн түвшний үнэлгээ хийлгэх ажлын техникийн тодорхойлолтыг боловсруулж батлуулсан, гэрээ байгуулж ажлыг эхлүүлэхээр ажиллаж байна. - Зэсийн баяжмал хайлуулах, боловсруулах үйлдвэрийн нарийвчилсан инженерийн зураг төсөл боловсруулах ажлын техникийн даалгаврыг боловсруулсан. Үнэлгээний хороо байгуулагдсан. 	
8			"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ыг түшиглэн исэлдсэн хүдрийг нуруулдан уусгах үйлдвэр барих ажлын явц, хувиар	-	100	167,371.0	Дотоодын хөрөнгө оруулалт	<p>Техник, эдийн засгийн үндэслэлийн талаар</p> <ul style="list-style-type: none"> - Исэлдсэн хүдрийг нуруулдан уусгах (SX/EW) технологиор боловсруулж, жилд 10.0 мянган тонн катодын зэс үйлдвэрлэх үйлдвэр /Катодын зэсийн үйлдвэр/-ийн ТЭЗҮ боловсруулах ажлын гэрээг 2021 оны 09 дүгээр сарын 17-ны өдөр байгуулан ажиллаж байна. - Катодын зэсийн үйлдвэрийн ТЭЗҮ-ийг Эрдэс баялгийн мэргэжлийн зөвлөлийн 2023 оны 04 дүгээр сарын 04-ний өдрийн хурлаар дэмжигдэж, СТР/23-01-04 дугаар дүгнэлт гарсан ба Ашигт малтмал, газрын тосны газрын даргын 2023 оны 04 дүгээр сарын 21-ний өдрийн "ТЭЗҮ бүртгэх тухай" Т/39 дугаар тушаалаар бүртгэсэн. - Катодын зэсийн үйлдвэрийн нарийвчилсан зураг төсөл боловсруулах ажлыг үргэлжлүүлэн хийж байна. "Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-ын Ерөнхий захирлын 2023 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдрийн А/353 дугаар тушаалаар Катодын зэсийн үйлдвэрийн нарийвчилсан зураг төслийг боловсруулах ажилд хяналт тавих, гэрээг дүгнэх Ажлын хэсгийг шинэчлэн байгуулсан. 	50

										Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний ажлын талаар - Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ (БОННУ) хийх ажлын гүйцэтгэчийг сонгон шалгаруулж, 2023 оны 10 дугаар сарын 20-нд гэрээ байгуулсан. - Исэлдсэн хүдэр боловсруулах катодын зэсийн үйлдвэрийн техник, технологийн түвшний үнэлгээ хийлгэх ажлын техникийн тодорхойлолтыг боловсруулж, батлуулсан. Гэрээ байгуулж, ажил эхлүүлэхээр ажиллаж байна. - Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын үнэлгээ хийлгэх ажлын тендерт "Төгрөг баян хангай" ХХК шалгарч 2023.10.20-нд гэрээ байгуулсан.	
9	2.4.2	МУХТЖҮЧ-4.2.1, ЗГҮАХ-3.2.1	Стратегийн ач холбогдол бүхий Тавантолгойн нүүрсний бүлэг ордын дэд бүтэц, бүтээн байгуулалтын ажлыг үргэлжлүүлэх	Нүүрс, хөрс тээврийн техник, тоног төхөөрөмж нэвтрүүлэх ажлын явц, хувиар	7	21	587,200.0	Гадаад, дотоодын хөрөнгө оруулалт	Жилд 12 сая.м3 уулын цулын ажил гүйцэтгэх хүчин чадал бүхий 2 ширхэг Liebherr R9200 экскаватор, 2 ширхэг Liebherr R9100 экскаватор, 13 ширхэг 130 тоннын даацтай Belaz 75135 автосамосвалтай хослон ажиллаж байна. 2023 оны 11 дүгээр сарын байдлаар уурхайн бүсэд 1 ширхэг Liebherr R9600 экскаватор, 1 ширхэг Liebherr 9400, 1 ширхэг Liebherr 9200, 5 ширхэг Liebherr PR776 бульдозер ирсэн байдалтай байна.	70	
10			Конвейерийн систем нэвтрүүлэх ажлын явц, хувиар	3	43	ТЭЗҮ-д тусгагдсан нүүрс тээврийн конвейерийн системийн төслийг нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн төслийн барилга угсралтын явцтай уялдуулан эрчимжүүлж, түлхүүр гардуулах нөхцөлтэй тендер шалгаруулалтын үйл ажиллагааг зохион байгуулж, нүүрс тээврийн конвейерийн барилга, угсралтын ажил гүйцэтгэчийг сонгон шалгаруулах худалдан авалтын үйл ажиллагааг зохион байгуулахаар ажиллаж байна.			0		
11			Нүүрс ачилтын нэгдсэн төв байгуулах ажлын явц, хувиар	28	80	Тавантолгойн нүүрс ачих логистикийн төвийн батлагдсан ТЭЗҮ-д 2023 оны 4 дүгээр улиралд ашиглалтад оруулахаар төлөвлөсөн ч гүйцэтгэгчээс давагдашгүй хүчин зүйл учирсан шалтгаанаар төслийг 2024 оны 1 дүгээр улиралд хэрэгжүүлж дуусгахаар			70		

								хойшлогдоод байна. Ачилтын нэгдсэн төв байгуулах төслийн гүйцэтгэл 80%-тай байна. Төслийн ихэнх овор хэмжээ томтой, голлох төхөөрөмжүүд угсрагдаж байна. Төслийн нийт санхүүжилтад 254 тэрбум төгрөгийг олгоод байна.	
12				Нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн усан хангамжийн ажлын явц, хувиар	10	80		Төслийн талбайд барилга угсралтын ажилд гадаадаас нийт 254 ажилтан ажилласан ба өнөөдрийн байдлаар талбай дээр 186 барилга угсралтын гадаад ажилтан ажиллаж байна. Тоног төхөөрөмжийн захиалгыг 2022 оны 10 дугаар сараас баталгаажуулж, тээвэрлэлтийг 2023 оны 04 дүгээр сараас эхлүүлсэн ба өнөөдрийн байдлаар үндсэн тоног төхөөрөмжийн 92 орчим хувь төслийн талбайд ирсэн. Төслийн бүх метал хийц буюу нийт 18,000 тн метал хийц, уурын зуухны үндсэн эд анги, туслах материалууд, туузан конвейер төслийн талбайд ирсэн байна. 11-р сард метал хийц угсралтын 30, угсралтын 14 тус тус гадаад ажилтан орж ирэхээр бичиг баримтаа бүрдлийг хангаад байна. "Нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх" гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендер зарласан ба "Үйлдвэрлэл технологийн паркийн зөрлөг, нүүрс баяжуулах үйлдвэрийн ачилтын төмөр замын ажлын зураг төсөв боловсруулах" ажлын тендерийн сонгон шалгаруулалтыг зарлахаар ажиллаж байна. Байгал орчны менежментийн төлөвлөгөө хэрэгжүүлэх хүрээнд 2023 оны 10 сард 3000 мод тарьж, ан амьтны мониторинг хийх зориулалт бүхий 3 ширхэг тусгай камерийг орон нутгийн байгаль орчны хэлтэстэй хамтран суурилуулсан. Барилга угсралтын өвлийн бэлтгэл ажилын хүрээнд 12000 м3 багтаамжтай түр уурын зуух болон 7 ширхэг сагт өргөгчийг захиалсан. Мөн захиалагчийн хяналт хэрэгжүүлэх зөвлөх үйлчилгээний гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендерийг 2023.02.13-ны өдөр, 2023.05.04-ний өдөр, 2023.08.31-ний өдөр, 2023.09.21-ний өдөр	70

									нийт 4 удаа зарласан боловч амжилтгүй болсон тул дахин зарлахаар ажиллаж байна. Төслийн талбайд үндсэн үйлдвэр, түүхий нүүрс, бүтээгдэхүүний агуулах зэрэг үйлдвэрийн 18, ажилчдын хотхоны 5, нийт 23 барилга байгууламжийн барилга угсралтын ажлыг 25 гаруй компанийн 750 гаруй инженер, техникийн ажилтан, 96 гаруй техник хэрэгслээр гүйцэтгэж байна.	
13	2.4.3	МУХТЖҮЧ-4.2.1, ЗГҮАХ-3.2.1	Стратегийн ач холбогдол бүхий Оюутолгой ордын далд уурхайн бүтээн байгуулалтын ажлыг үргэлжлүүлэх	Бүтээн байгуулалтын ажлын явц, хувиар	78	89	2,225,850.0	Гадаадын хөрөнгө оруулалт	Далд уурхайн бүтээн байгуулалт 2023.10.01-ний байдлаар нийт 5,901 сая ам.долларыг зарцуулсан бөгөөд 2023 оны хувьд 804 сая ам.доллар зарцуулахаар төлөвлөсөн. Үүнээс 1-9 дүгээр сард нийт 436 сая ам.долларыг зарцуулаад байна. Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд 2023 онд далд уурхайн бүтээн байгуулалтыг 89 хувьд хүргэнэ гэж тусгасан. 2023 оны 10-р сарын 01-ний байдлаар Оюу толгойн далд уурхайн төслийн бүтээн байгуулалтын ажлын гүйцэтгэл 90.1%, налуу амны барилгын ажлын гүйцэтгэл 74%, агааржуулалтын урд амны (шафт 3) босоо нэвтрэлт 780 метрт, агааржуулалтын хойд амны (шафт 4) босоо нэвтрэлт 879 метрт тус тус хүрээд байна. Хүдэр олборлолтын ажил явагдаж байна. Цаашдаа шат дараатайгаар налуу амны конвейерын газар доорх болон газар дээрх дэд бүтцийн барилгын ажил, агааржуулалтын босоо амнуудын нэвтрэлт, угсралт, баяжуулах үйлдвэрийн өргөтгөлийн ажлуудыг хэрэгжүүлснээр үйлдвэрлэлийн хүчин чадал 2025 оны 1 улиралд хоногт 30 мянган тонн хүртэл, 2027 оны 2 улиралд хоногт 45 мянга тонн хүртэл, 2030 оны 3 дугаар улирал хоногт 95 мянга хүртэл тонн хүдэр олборлохоор төлөвлөж байна. Ингэснээр жилд 40.0 сая тн хүдэр олборлож, 1,553.0 мян.тн зэсийн баяжмал үйлдвэрлэнэ. Зэсийн баяжмал дахь зэс 436.0 мян.тн, алт 502.0 мян.унц, мөнгө 3495.0 мян.унцад	70

									хүрнэ. Экспортын орлого 26.62%-иар нэмэгдэнэ.	
14	2.4.5	МУХТЖҮЧ-4.2.1, ЗГҮАХ-3.2.3	Геологийн зураглал, судалгааны ажлыг эрчимжүүлэн, гео мэдээллийн нэгдсэн санг баяжуулж, үйлчилгээг цахимжуулах	Геологийн 1:50000-ны масштабын зураглал бүхий газар нутгийн хэмжээ, хувиар	41.9	46	Батлагдсан 6,646.0 Гүйцэтгэл: 6,540.5 Санхүүжилт: 5,678.1	Улсын төсөв	2023 онд 1:50000-ны масштабын геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн 25 төслийн хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. Үүнд: 1. Үргэлжлэн хэрэгжих төслүүдийн 2023 оны төсөв, төлөвлөгөөг УУХҮСайдын 2023 оны А/21 дүгээр тушаалаар баталж, ажлыг эхлүүлсэн. 2. Төслүүдийн 2023 оны хээрийн болон суурин боловсруулалтын ажлын хэмжээ, арга, аргачлалттай танилцан хянаж ЭБМЗ-ийн 2023.02.13-аас 2023.02.17-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн зөвлөлийн дүгнэлтээр баталгаажуулсан. 3. Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэж буй 25 төслийн 2023 оны төсөл, төсвийн тодотголыг ЭБМЗ-өөр хэлэлцүүлэн гаргасан дүгнэлтэд үндэслэн Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн сайдын 2023.05.19-ний өдрийн А/152-А/160, А/163, А/165-А/167, А/177-А/179-А/184, А/190, А/193-А/194 дүгээр тушаалаар батлуулж, судалгааны ажлыг үргэлжлүүлэн хэрэгжүүлж байна. Үүнээс 2023 онд үр дүнгийн суурин боловсруулалтын ажилтай 13 төсөлд ҮГА-тай хамтран тайлангийн шуурхай хяналтыг хийсэн. 4. Геологийн 1:50000-ны масштабын зураглал, ерөнхий эрлийн "Загал уул-50", "Бөөн хөх уул-50", "Ямбат уул-50", "Овоот шар-50", "Үүрэг нуур-50", Мөст уул-50, Ханхар уул-50, Баянзүрх уул-50, Индэртийн нуруу-50, Цагаан овоо-50, Ямаат уул-50, Буйлс хүрэн уул-50 төслүүдийн 2023 оны хээрийн үйлдвэрлэлийн ажлын явцад шуурхай хяналт хийж, төслүүдийн завсрын суурин боловсруулалт, сар бүрийн ирүүлсэн гүйцэтгэлийг газар дээр нь баталгаажуулах, хэмжилт, хяналт хийх, мэргэжил арга зүйн зөвлөмжөөр ханган ажилласан. 5. Шивээт-50, Модот толгой-50, Овоот толгой-50, Уушгийн улаан-50, Үнэгт уул-50, торлог уул-50, Дөч гол-50 төслүүдийн тайлан	90

								<p>зохиогдож МСК-ийн дүгнэлт гаруулахаар гишүүдээр хянуулж байна.</p> <p>6. Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэж байгаа 1:50000-ны масштабын геологийн зураглал, ерөнхий эрлийн ажлын 2023 оны эхний хагас жилд тогтоогдсон ашигт малтмал, ерөнхий эрлийн ажлын үр дүн урьдчилсан байдлаар дурдвал. Тайлан ирүүлсэн Загал-Уул-50, Уушгийн улаан-50, Үнэгт уул-50, Зангат-50, "Ханхар Уул-50, Их бэрх уул-50, Овоот толгой-50, Торлог Уул-50, Цэцэрлэг-50, Мөст уул-50, Баянзүрх уул-50, Борзонгийн говь-50, Индэртийн нуруу -50, Цагаан Овоо-50, Үүрэг нуур-50, Гилбэнт Уул-50, Буйлст хүрэн уул-50, Хархайрхан-50, Овоот шар-50, Ямаат уул-50, Бөөн хөх уул-50, Их хараат уул-50 зэрэг нийт 22 төсөл ерөнхий эрлийн ажлаар дараах ашигт малтмалын судалгаагаар тогтоогдсон үр дүнг ирүүлсэн байна. Үүнд:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бөгрөг уулын зэсийн илрэл; 2. Хороот уулын зэсийн илрэл; 3. Улаан толгойн зэсийн илрэл; 4. Урчуудын хөндийн алт-зэсийн илрэл; 5. Дэвсэнгийн алтны илрэл; 6. Улт улааны төмрийн илрэл; 7. Хөндлөнгийн бал чулууны илрэл; 8. Хөндлөн худгийн зэс-алтны илрэл; 9. Шавар худийн зэсийн илрэл; 10. Хүрэн бүстийн зэсийн илрэл; 11. Булагтын вольфрамын илрэл; 12. Цахир-Уулын алтны илрэл; 13. Баян-Өндөрийн алт-мышьякын илрэл; 14. Эхэн-Усны зэсийн илрэл; 15. Зүүн-Уужимын алт-мышьякын илрэл; 16. Цагаан толгойн алт-мышьякын илрэл; 17. Дунд-Уужимын мышьяк-сурьмагийн илрэл; 18. Мөргөцөг худгийн алт-мышьякын илрэл; 19. Бүлээн булгийн полиметаллын илрэл; 20. Хүрэн хадны алт-мышьякын илрэл; 21. Хөх нуурын шаврын илрэл; 22. Хяртын нуурын шаврын илрэл; 23. Баян уулын элсний илрэл;
--	--	--	--	--	--	--	--	---

								<p>24. Доод Нарийны голын алтны шороон илрэл;</p> <p>25. Сүмбэр уулын бал чулууны илрэл;</p> <p>26. Жалга нэртэй Манганы илрэл.</p> <p>Үүнээс гадна илрэл болох нь тогтоогдсон нэршил өгөгдөөгүй Алт-7, Алт-мышьяк-7, Зэс-7, Холимог металл-1, Манган-2ш, Мышьяк-3ш, Молибден-1, Висмут-2, Гипс-2, Нүүрс-3, Үнэт эрдэнийн чулууны-2, Гоёлын чулууны 1 илрэл, Барилгын материалын түүхий эдийн 1 нийт 65 илрэлүүдийг тогтоогдсон бөгөөд Эрдэсэжсэн цэг 848, Цэгэн гажил 1093 лабораторийн шинжилгээний үр дүнгээр тогтоогдсон байна.</p> <p>7.“Гео-Орон” ХХК-ийн хэрэгжүүлж байгаа “Халзан овоо-50”, “Их цог өндөр” ХХК-н хэрэгжүүлж байгаа “Өндөр ширээт-50”, “Татах хүч” ХХК-ийн хэрэгжүүлж байгаа “Хайрхан овоо-50”, “Мадерланд” ХХК-ийн хэрэгжүүлж байгаа “Алаг баян-50” төслүүдэд холбогдох мэргэжилтнүүд тойрох хуудсаар хяналт хийж, ЭБМЗ-ийн хурлаар орж хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангасан.</p> <p>8. Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэж байгаа геологийн судалгааны ажлын “Хархайрхан-50”, “Их элээт уул-50”, “Цэцэрлэг-50”, “Их бэрх уул-50”, “Их хараат уул-50”, “Цагаан Овоо-50”, “Индэртийн нуруу-50”, “Загал-Уул-50”, “Ямаат уул-50”, “Бөөн хөх уул-50”, “Буйлст хүрэн уул-50”, “Овоот шар-50”, “Үүрэг нуур-50”, “Мөст уул-50”, “Ямбат уул-50”, “Баянзүрх уул-50”, “Ханхар уул-50” төслүүдийн 2023 оны 3 дугаар улирлын тайланг хүлээн авч нэгтгэн, УУХҮЯ-нд 2023.10.26-ны өдрийн 2/583 тоот албан бичгээр ирүүлсэн.</p> <p>9. Нийт 25 төслөөс үр дүнгийн тайлантай 13 төслийн суурийн боловсруулалт, хээрийн</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

								судалгаа, суурин боловсруулалтын ажилтай 12 төслийн 2023 онд хийж гүйцэтгэсэн ажлуудыг "Хээрийн материал хүлээн авах ажлын хэсэг" анхдагч баримт материалууд, санхүүгийн анхан шатны баримтын хүрээнд хянаж, хүлээж авсан.	
15			Геологийн 1:25000-ны масштабын зураглал бүхий газар нутгийн хэмжээ, хувиар	-	0.1	-	Улсын төсөв	1:25000-ны масштабын нарийвчилсан геологийн зураглал гүйцэтгэх, түүнд тавигдах шаадлагын төслийг боловсруулж Улсын төсвийн хөрөнгөөр 1:25000-ны масштабын нарийвчилсан геологийн зураглалын ажлыг 2024-2028 онуудад Хархорин-25, Майдар-25, Чойбалсан-25, Налайх-25 төслүүдийг хэрэгжүүлэхээр төлөвлөгөөний төсөлд санал боловсруулсан. Төслийг батлуулах ажлыг гүйцэтгэж байна. Чех улсын геологийн албаны болон ОХУ-ын геологийн салбарт ашиглаж байгаа зураглалын ажлын заавартай танилцаж судалж байна.	30
16			Геологийн 1:200000-ны масштабын иж бүрдэл зураг хийх талбайн хэмжээ, хувиар	68	100	Батлагдсан: 456.4 Гүйцэтгэл: 435.4 Санхүүжилт: 411.1	Улсын төсөв	1. Монгол орны нутаг дэвсгэрийн М хавтгайн хэмжээнд Улсын геологийн 1:50000-ны масштабын иж бүрдэл зургийг нэгтгэх ажлын 2023 оны төсөв, төлөвлөгөөг УУХҮСайдын 2023 оны А/21 дүгээр тушаалаар батлуулан ажлыг эхлүүлсэн. 2. Төслийн 2023 оны хээрийн болон суурин боловсруулалтын ажлын хэмжээ, арга, аргачлалттай танилцан хянаж ЭБМЗ-ийн 2023.02.14-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцэн баталгаажуулсан. Зөвлөлийн дүгнэлтийг үндэслэн УУХҮС-ын 05.19-ний өдрийн А/164 дүгээр тушаалаар батлуулан ажлыг үргэлжлүүлж байна. 3. Монгол орны нутаг дэвсгэрийн L хавтгайн хэмжээнд улсын геологийн 1:200000-ны масштабын иж бүрдэл зургийг нэгтгэх төслийн эцсийн суурин боловсруулалтын ажилд ҮГА-тай хамтран шуурхай хяналтыг хийсэн. Монгол орны нутаг дэвсгэрийн L болон М хавтгайн (85,9%) хэмжээнд хээрийн судалгааны ажлыг бүрэн дуусгаж, эцсийн үр	90

									<p>дүнгийн тайлан боловсруулалтын ажил хийгдэж, Монголын геологийн зургийн редакцын зөвлөлөөр хянагдаж, шүүмжлэгч томилуулах хүсэлтийг ЭБМЗ-д гарган ажиллаж байна.</p> <p>Гүйцэтгэл:</p> <p>Монгол орны нутаг дэвсгэрийн L хавтгайн хэмжээнд улсын геологийн 1:200000-ны масштабын иж бүрдэл зургийг нэгтгэх төслийн үр дүнгийн тайланд шүүмжлэгч томилуулах хүсэлтийг ЭБМЗ-д гаргасан өнөөдрийн байдлаар шүүмжлэгч томилогдоогүй хүлээгдэж байна.</p> <p>Монгол орны нутаг дэвсгэрийн M хавтгайн хэмжээнд улсын геологийн 1:200000-ны масштабын иж бүрдэл зургийг нэгтгэх төслийн үр дүнгийн тайланд Улсын геологийн зургийн редакцияас гаргасан засварын ажил хийгдэж байгаа, 10 дугаар сард суурин боловсруулалтаар 12,300,000 төгрөгийн ажил гүйцэтгэсэн байна.</p>	
17			Агаарын геофизикийн 1:200000-ны масштабын соронзон судалгаа бүхий нутаг дэвсгэрийн хэмжээ, хувиар	65	68.1	<p>Батлагдсан: 2,187.0</p> <p>Гүйцэтгэл: 1,788.6</p> <p>Санхүүжилт: 77.8</p>	Улсын төсөв	<p>1. Монгол Улсын баруун, баруун өмнөд хэсгийг хамарсан 104,044.0 кв.км талбайд 1:200000-ны масштабтай агаарын геофизикийн цогцолбор судалгааны хээрийн ажлын үр дүнг боловсруулах суурин ажил болон Өмнөговь, Дорноговь аймгийн зарим сумдын нутаг дэвсгэрийг хамарсан 954.68 кв.км талбайд шинээр үнэт, өнгөт металл, ГХЭ-ийн хэтийн төлөвийг тодорхойлох геофизикийн ажлын төсөв, төлөвлөгөөг УУХУСайдын 2023 оны А/21 дүгээр тушаалаар баталсан.</p> <p>2. Шинээр хэрэгжүүлж эхлэх Хангай-1 төслийн ажлыг шилжүүлэн Ханбогдын дүүрэгт гүйцэтгэхээр геофизикийн судалгааны тендерийг шалгаруулж, ажлын геологийн даалгаврыг 3-р сарын 30-ны өдөр батлан, гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулах тендерийг 4-р сарын 4-нд www.tender.gov сайтаар зарласан.</p>	70	

									<p>Хураангуй жагсаалтад орсон оролцогчид урилгыг хүргүүлж тендерийг 06.05-нд нээж үнэлгээг хийж байна.</p> <p>3. Ховд-2020 төслийн 2023 оны хээрийн болон суурин боловсруулалтын ажлын хэмжээ, арга, аргачлалтай танилцан хянаж ЭБМЗ-ийн 2023.02.14-ний өдрийн хуралдаанаар хэлэлцсэн дүгнэлтийг үндэслэн УУХҮСайдын А/168 дугаар тушаалаар баталгаажуулсан.</p> <p>4. Ховд-2020 төслийн ажлын суурин боловсруулалтын ажилд ҮГА-тай хамтран тайлангийн шуурхай хяналтыг хийсэн. Ховд-2020" 1:200000-ны масштабын агаарын геофизикийн судалгааны ажил: -Нийлбэр соронзон орны эрчимжилтийн зураг; -Туйлын засвар хийсэн нийлбэр соронзон орны зураг; -Нийлбэр цацраг идэвхжилийн зураг (Tcnt); -Газрын калийн агуулгын зураг (K); -Газрын тори-ийн агуулгын зураг (Th); -Газрын ураны агуулгын зураг (U). Нийт 6 төрлийн зураг 104044 кв.км талбайн хэмжээнд тайлбар бичгийн хамт зохиогдож, Эрдэс Баялгийн Мэргэжлийн Зөвлөлийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажил хангагдсан. Төслийн нийт гүйцэтгэл 99%-тай хэрэгжиж байна.</p> <p>5. Монгол орны нутаг дэвсгэрийн 172693 кв.км талбайг хамрах Хангай-1 төслийг шинээр хэрэгжүүлэхээр холбогдох тооцоо судалгааны ажлыг гүйцэтгэсэн.</p> <p>6. "Геосан" ХХК-ийн гүйцэтгэж буй 1:200 000 масштабын агаарын геофизикийн судалгаа "Ховд-2020" төслийн соронзон, уран, тори, кали болон 5 сувгийн нийлбэрийн зураг зохиогдсон, шинжээчийн дүнэлт гарсан, 2023.10.31-ний өдрийн байдлаар тайланд хяналтын хуудсаар холбогдох мэргэжилтнүүд хяналт хийж ЭБМЗ-ийн</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

								хурлаар орж хэлэлцүүлэх бэлтгэл ажлыг хангасан. 7.Уул уурхай, хүнд үйлдвэрийн яамны Төрийн нарийн бичгийн даргын 2023.11.22-ны өдрийн А/140 дүгээр тушаалын дагуу Улсын төсвийн хөрөнгөөр 2024 онд гүйцэтгэх геофизикийн судалгааны ажлын талбай сонгох болон ажлын даалгавар боловсруулах үүрэг бүхий Ажлын хэсэг байгуулагдан талбайг сонгож, ажлын даалгавар төсөөл боловсруулагдан Төрийн нарийн бичгийн даргад танилцуулсан.	
18			Геологийн зураглалыг төрөлжүүлж, шинээр болон үргэлжлүүлэн хийх судалгааны ажлын тоо	15	24	Батлагдсан: 11,471.81 Гүйцэтгэл: 10,652.98 Санхүүжилт: 7,692.35	Улсын төсөв	Хотуудын гидрогеологи, геоэкологийн судалгааны Дархан геоэкологи, Ховд геоэкологи , геотермийн Гүний хагарал-1 , геологийн сэдэвчилсэн судалгааны Мезо-Кайнозой-2021, БМШАМ-2022 , Монгол орны босоо тэнхлэгийн дагуух нутгийн үнэлгээ өгөх Геологийн орчин-2022 гадаад хамтын ажиллагааны хүрээнд хэрэгжүүлж байгаа МУ, ОХУ, БНХАУ, БНСУ, БНКазУ-ий хамтарсан геологийн судалгааны ажлын “Төв Ази 3D” нэртэй ажлын 5-р үе шатны төсөл болон ашигт малтмалын хэтийн төлөвийг үнэлэх ЭҮ-2-2021, ЭҮ-3-2021, ЭҮ-4-2022 ажлын төслүүдийн суурин боловсруулалтын ажлын төсөв, төлөвлөгөөг УУХУСайдын 2023 оны А/21 дүгээр тушаалаар батлуулан ажлыг эхлүүлсэн. ӨТТЭ-1-2021, ӨТТЭ-2-2022, Мета-алт-2022 төслүүд хэрэгжиж байна. Гүйцэтгэл: “Дархан геоэкологи” төслийн үр дүнгийн тайлан Улсын геологийн зургийн редакцийн зөвлөлийн гишүүдээр зургууд хянагдаж байна. 2. Төслүүдийн 2023 оны суурин боловсруулалтын ажлын хэмжээ, арга, аргачлалтай танилцан хянаж ЭБМЗ-ийн 2023.02.13-17, 2023.03.03-ны өдрийн	70

							<p>хуралдаанаар хэлэлцсэн хурлын дүгнэлтийг үндэслэн УУХҮСайдын 2023.05.19-ний өдрийн А/161, А/162, А/169, А/173, А/187, А/188, А/171, А/170, А/192, А189 дүгээр тушаалаар батлуулсан. Төслүүдийн суурин болон хээрийн судалгааны ажил үргэлжлэн хийгдэж, эдгээр судалгаагаар тухайн хот суурин газруудын геоэкологи болон гидрогеологийн зургуудыг зохиож, экологийн болон гамшгийн үнэлгээнүүдийг хийж, цаашид авах арга хэмжээний саналуудыг боловсруулсан байна.</p> <p>Шуурхай хяналтыг 2023.07.19-26-ны хооронд хийж гүйцэтгэсэн.</p> <p>Гүйцэтгэл: Гидрологийн судалгаа: <ul style="list-style-type: none"> • Гео-орчин, геоморфологи, геоэкологи, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын эрлийн маршрутын судалгааны ажил гүйцэтгэж хөрсний геохимийн сорьцполт, маршрутын судалгааны ажлыг 2 бригадаар 1092 т.км маршрут хийсэн. Геоэкологийн судалгаа (Техноген объект дахь) - ны ажлыг Багануур дүүрэг, Сэлэнгэ аймгийн Баруунбүрэн, Жавхлант, Дулаанхаан, Баянгол, Мандал, Сайхан, Хөтөлийн уурхай, Номгон сум, Баянчандмань, Борнуур зэрэг сумдууд, Түнхэл тосгон, Багануурын уурхай, Хөтөлийн уурхай орчим гэсэн 14 объект бүхий нийт 253 кв.км талбайд хийж гүйцэтгэлээ. Цацрагийн хэмжилтийн ажлыг Багануур, Баруун бүрэн, Жавхлант, Дулаанхаан, Баянгол, Мандал, Хөтөл, Сайхан зэрэг техноген объекод хийж гүйцэтгэв. 258 ажиглалтын цэгт гидрогеологи, гидрологийн болон сайрын хэмжилт, судалгаа хийж баримт материалын зурагт буулган ажилласан. <p>Гидрогеотермийн судалгаа: <ul style="list-style-type: none"> • Хагарлын гар зургийг хянаж, хувирал, хагарлын чулуулгийг нэмж тэмдэглэх, fault plane solution бодуулж хагарлууд дээр </p> </p>
--	--	--	--	--	--	--	---

									<p>тэмдэглэх, хагарлын насны интервалыг гарган тэмдэглэх, хагарлаар үүссэн структуруудыг тэмдэглэх, хагарлын төрлийг хянаж, тэмдэглэгээ гүйцээх, хам эвшил бүхий процессуудаар үүссэн структурыг тэмдэглэх, ARCGIS-д оруулах, Dbf бөглөх), хээрийн судалгааны ажлын үед цуглуулсан баримт материалыг нэгтгэх, ангилах, холбогдох дээжүүдийг анхдагч боловсруулалт хийж лабораторийн шинжилгээнд өгөх, баримт материалын зураг зохиох, хээрийн хэмжилтийн үр дүн зэрэг мэдээллийг цуглуулж нэгтгэн боловсруулалт хийхэд бэлтгэх компьютерт шивж оруулах зэрэг анхдагч боловсруулалтын ажлуудыг голчлон хийж гүйцэтгэхээс гадна судалгааны ажлын үндсэн үр дүнгийн зураг болох, хагарлын зураг, рашаан булгийн тархалтын байршлын зургийг эцэслэн боловсруулах, геофизикийн судалгааны үр дүнг боловсруулах ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.</p> <p>Ашигт малтмалын хэтийн төлөвийг үнэлэх төслүүд</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Магнетик сурвей" ХХК-ийн гүйцэтгэж байгаа Мета-алт-500 хээрийн ажил 2023.04.20-ны өдөр эхлэсэн. Мета-алт-500 төслийн хээрийн баг отрядаар 2 баг болон ажиллаж байна. 2022 төслийн талбайн хэмжээнд өмнө тогтоогдсон орд, илрэл, эрдэсжсэн цэгүүдийн очиж маршрут, дээжлэлтийн ажил гүйцэтгэсэн бол 2023 онд үлдсэн орд, илрэл, эрдэсжсэн цэгүүдэд болон мөн агаар сансарын зургийн тайлалт, хувиралын тайлалтаар тогтоосон таргетуудад очиж ажиллаж байна. Өнөөдрийн байдлаар танилцах маршрут 15 т.км, эрэл-шалгалтын маршрут 900 т.км ажил гүйцэтгэж эталон дээж 370, цэглэн дээж 874, проточлекийн дээж 170, сувгийн цэглэн дээж 84, силикатын дээж 151, аншлиф 370, шлихийн дээж 44, анхдагч геохимийн дээж
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

								<p>850, хоёрдогч геохимийн дээж 1500, хувиралын дээж 4000 нийт 9000 ширхэг дээж цулгуулан 2588 ширхэг дээжийг FAA303, ICM40B, 371 ширхэг дээжийг FAE303, 1797 ширхэг дээжийг ICP багц-3 лабораторийн шинжилгээнд өгөөд байна. Геофизикийн ажил 620 тууш км, гамма-спектрометрийн ажил 275 тууш км гүйцэтгэсэн байна. 2023 онд Тээг толгой-Алаг уул, Занги /Цагаан-Овоо, Хүрэн толгой/, Замын ам, Сэнжитийн хяр, Балин толгой, Зангат уул гэсэн 6 талбай ялгаж геологи-геофизикийн ажил гүйцэтгээд байна.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Төслийн 2023 оны хээрийн үйлдвэрлэл, сар бүрийн ажлын гүйцэтгэл, завсрын суурин боловсруулалтад 2023 оны 09-р сарын 11-29-ний өдрүүдэд УУХҮЯ-ны ахлах шинжээч Х.Баярхангай, ҮГА-ны мэргэжилтэн Э.Мөнх-Ирээдүй, МГХНЗ-ийн зөвлөх геологич Б.Балдорж нарын бүрэлдэхүүн шуурхай хяналт хийсэн. <p>Төслийн ажил үргэлжлэн хэрэгжиж байна. Үүнд: "Хойд, төв, зүүн Азийн гүний геологийн процес ба металлогени" төслийн ОХУ, БНХАУ, БНСУ, БНКаЗУ-тай хамтарсан геологийн судалгааны ажлын 5-р үе шатны ажлаар Монгол орны нутаг дэвсгэрт Говь-Алтай, Баянхонгор, Өмнөговь аймгуудын нутаг дэвсгэрт байрших Алтайн нурууны үргэлжлэлийг хамарсан 1_47-XIX, XX, XXI, XXII, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI, ^-48-XXV, XXXI хавтгайнуудын хэмжээнд 1:500000-ны масштабтай геологи, тектоник, геоэкологи, металлогений зургийг тайлбар бичвэрийн хамт зохиох төслийн ажлын хүрээнд: -Даривын дүүргээс эхлэн Бодонч-Цээл, Эдрэн, Гичгэнэ, Баянбулаг, Жинст, Их богд-Өндөршилийн дүүрэгт Говь-Алтай, Баянхонгор, Өмнөговь аймгуудын нутаг дэвсгэрт:</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

								<p>1.Цахир хаалгын дүүрэг (Говийн Алтайн бүс);</p> <p>2. Эрдэний дүүрэгт: (Цээлийн блок);</p> <p>3.Бурхан хайлаастын дүүрэгт: (Эдрэнгийн бүс);</p> <p>4.Сэрх уулын дүүрэгт: (Байдрагийн блок);</p> <p>5. Дархан сүүжийн худагийн дүүрэгт: (Говийн Алтайн бүс);</p> <p>6.Баянлигийн дүүрэгт: (Говийн Алтайн бүс);</p> <p>7.Улаангалын хоолой;</p> <p>8.Хутаг нуурын дүүрэгт хээрийн судалгаагаар шалган холбох, сорьцолтуудын ажил хийгдэн, лабораторит боловсруулагдан, үр дүнг аван, боловсруулалт хийгдэж байна.</p> <p>Хотуудын гидрогеологи, геоэкологийн судалгааны Дархан геоэкологи, Ховд геоэкологи, геотермийн Гүний хагарал-1, геологийн сэдэвчилсэн судалгааны Мезо-Кайнозой-2021, БМШАМ-2022, Монгол орны босоо тэнхлэгийн дагуух нутгийн үнэлгээ өгөх Геологийн орчин-2022 гадаад хамтын ажиллагааны хүрээнд хэрэгжүүлж байгаа МУ, ОХУ, БНХАУ, БНСУ, БНКазУ-ий хамтарсан геологийн судалгааны ажлын "Төв Ази 3D" нэртэй ажлын 5-р үе шатны төсөл болон ашигт малтмалын хэтийн төлөвийг үнэлэх ЭҮ-2-2021, ЭҮ-3-2021, ЭҮ-4-2022 ажлын төслүүдийн суурин боловсруулалтын ажлын төсөв, төлөвлөгөөг УУХУСайдын 2023 оны А/21 дүгээр тушаалаар батлуулан ажлыг эхлүүлсэн.</p> <p>ӨТТЭ-1-2021, ӨТТЭ-2-2022, Мета-алт-2022 төслүүд хэрэгжиж байна.</p> <p>Гүйцэтгэл: "Дархан геоэкологи" төслийн үр дүнгийн тайлан Улсын геологийн зургийн редакцийн зөвлөлийн гишүүдээр зургууд хянагдаж байна.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	---

									<p>2. Төслүүдийн 2023 оны суурин боловсруулалтын ажлын хэмжээ, арга, аргачлалтай танилцан хянаж ЭБМЗ-ийн 2023.02.13-17, 03.03-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцсэн хурлын дүгнэлтийг үндэслэн УУХУСайдын 05.19-ний өдрийн А/161, А/162, А/169, А/173, А/187, А/188, А/171, А/170, А/192, А/189 дүгээр тушаалаар батлуулсан. Төслүүдийн суурин болон хээрийн судалгааны ажил үргэлжлэн хийгдэж, эдгээр судалгаагаар тухайн хот суурин газруудын геоэкологи болон гидрогеологийн зургуудыг зохиож, экологийн болон гамшгийн үнэлгээнүүдийг хийж, цаашид авах арга хэмжээний саналуудыг боловсруулсан байна.</p> <p>Шуурхай хяналтыг 2023.07.19-26 -ны хооронд хийж гүйцэтгэсэн.</p> <p>Гүйцэтгэл:</p> <p>Гидрологийн судалгаа:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Гео-орчин, геоморфологи, гео-экологи, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын эрлийн маршрутын судалгааны ажил гүйцэтгэж хөрсний геохимийн сорьцлолт, маршрутын судалгааны ажлыг 2 бригадаар 1092 т.км маршрут хийсэн. Гео-экологийн судалгаа (Техноген объект дахь) - ны ажлыг Багануур дүүрэг, Сэлэнгэ аймгийн Баруун бүрэн, Жавхлант, Дулаанхаан, Баянгол, Мандал, Сайхан, Хөтөлийн уурхай, Номгон сум, Баянчандмань, Борнуур зэрэг сумдууд, Түнхэл тосгон, Багануурын уурхай, Хөтөлийн уурхай орчим гэсэн 14 объект бүхий нийт 253 кв.км талбайд хийж гүйцэтгэлээ. Цацрагийн хэмжилтийн ажлыг Багануур, Баруун бүрэн, Жавхлант, Дулаанхаан, Баянгол, Мандал, Хөтөл, Сайхан зэрэг техноген объектод хийж гүйцэтгэв. 258 ажиглалтын цэгт гидрогеологи, гидрологийн болон сайрын хэмжилт, судалгаа хийж баримт материалын зурагт буулган ажилласан. 	
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

								<p>Гидрогеотермийн судалгаа:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Хагарлын гар зургийг хянаж, хувирал, хагарлын чулуулгийг нэмж тэмдэглэх, fault plane solution бодуулж хагарлууд дээр тэмдэглэх, хагарлын насны интервалыг гарган тэмдэглэх, хагарлаар үүссэн структуруудыг тэмдэглэх, хагарлын төрлийг хянаж, тэмдэглэгээ гүйцээх, хам эвшил бүхий процессуудаар үүссэн структурыг тэмдэглэх, ARCGIS-д оруулах,Dbf бөглөх), хээрийн судалгааны ажлын үед цуглуулсан баримт материалыг нэгтгэх, ангилах, холбогдох дээжүүдийг анхдагч боловсруулалт хийж лабораторийн шинжилгээнд өгөх, баримт материалын зураг зохиох, хээрийн хэмжилтийн үр дүн зэрэг мэдээллийг цуглуулж нэгтгэн боловсруулалт хийхэд бэлтгэх компьютерт шивж оруулах зэрэг анхдагч боловсруулалтын ажлуудыг голчлон хийж гүйцэтгэхээс гадна судалгааны ажлын үндсэн үр дүнгийн зураг болох, хагарлын зураг, рашаан булгийн тархалтын байршлын зургийг эцэслэн боловсруулах, геофизикийн судалгааны үр дүнг боловсруулах ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн. <p>Ашигт малтмалын хэтийн төлөвийг үнэлэх төслүүд</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Магнетик сурвей” ХХК-ийн гүйцэтгэж байгаа Мета-алт-500 хээрийн ажил 4-р сарын 20-ны өдөр эхлэсэн. Мета-алт-500 төслийн хээрийн баг отрядаар 2 баг болон ажиллаж байна. 2022 төслийн талбайн хэмжээнд өмнө тогтоогдсон орд, илрэл, эрдэсжсэн цэгүүдийн очиж маршрут, дээжлэлтийн ажил гүйцэтгэсэн бол 2023 онд үлдсэн орд, илрэл, эрдэсжсэн цэгүүдэд болон мөн агаар сансарын зургийн тайлалт, хувиралын тайлалтаар тогтоосон таргетуудад очиж ажиллаж байна. Өнөөдрийн байдлаар танилцах маршрут 15
--	--	--	--	--	--	--	--	---

								<p>т.км, эрэл-шалгалтын маршрут 900 т.км ажил гүйцэтгэж эталон дээж 370, цэглэн дээж 874, проточлекийн дээж 170, сувгийн цэглэн дээж 84, силикатын дээж 151, аншлиф 370, шлихийн дээж 44, анхдагч геохимийн дээж 850, хоёрдогч геохимийн дээж 1500, хувиралын дээж 4000 нийт 9000 ширхэг дээж цулгуулан 2588 ширхэг дээжийг FAA303, ICM40B, 371 ширхэг дээжийг FAE303, 1797 ширхэг дээжийг ICP багц-3 лабораторийн шинжилгээнд өгөөд байна. Геофизикийн ажил 620 тууш км, гамма-спектрометрийн ажил 275 тууш км гүйцэтгэсэн байна. 2023 онд Тээг толгой-Алаг уул, Занги /Цагаан-Овоо, Хүрэн толгой/, Замын ам, Сэнжитийн хяр, Балин толгой, Зангат уул гэсэн 6 талбай ялгаж геологи-геофизикийн ажил гүйцэтгээд байна.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Төслийн 2023 оны хээрийн үйлдвэрлэл, сар бүрийн ажлын гүйцэтгэл, завсрын суурин боловсруулалтад 2023 оны 09-р сарын 11-29-ний өдрүүдэд УУХҮЯ-ны ахлах шинжээч Х.Баярхангай, ҮГА-ны мэргэжилтэн Э.Мөнх-Ирээдүй, МГХНЗ-ийн зөвлөх геологич Б.Балдорж нарын бүрэлдэхүүн шуурхай хяналт хийсэн. <p>Ханбогдын дүүрэгт гүйцэтгэх геофизикийн соронзон судалгааны ажил төслийг 2023 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдөр зөвлөх үйлчилгээний тендерт шалгарсан Геологийн судалгаа шинжилгээний төв ТӨҮГ-тай геологийн судалгааны ажил гүйцэтгэх гэрээг байгуулан, төслийг шинээр эхлүүлэн хэрэгжиж байна.</p> <p>Төслийн ажил үргэлжлэн хэрэгжиж байна. Үүнд: "Хойд, төв, зүүн Азийн гүний геологийн процес ба металлогени" төслийн ОХУ, БНХАУ, БНСУ, БНКаЗУ-тай хамтарсан геологийн судалгааны ажлын 5-р үе шатны ажлаар Монгол орны нутаг дэвсгэрт Говь-</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

								<p>Алтай, Баянхонгор, Өмнөговь аймгуудын нутаг дэвсгэрт байрших Алтайн нурууны үргэлжлэлийг хамарсан 1_47-XIX, XX, XXI, XXII, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI, ^-48-XXV, XXXI хавтгайнуудын хэмжээнд 1:500000-ны масштабтай геологи, тектоник, геозкологи, металлогений зургийг тайлбар бичвэрийн хамт зохиох төслийн ажлын хүрээнд:</p> <p>-Даривын дүүргээс эхлэн Бодонч-Цээл, Эдрэн, Гичгэнэ, Баянбулаг, Жинст, Их богд-Өндөршилийн дүүрэгт Говь-Алтай, Баянхонгор, Өмнөговь аймгуудын нутаг дэвсгэрт:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Цахир хаалгын дүүрэг (Говийн Алтайн бүс); 2. Эрдэний дүүрэгт: (Цээлийн блок); 3.Бурхан хайлаастын дүүрэгт: (Эдрэнгийн бүс); 4.Сэрх уулын дүүрэгт: (Байдрагийн блок); 5. Дархан сүүжийн худагийн дүүрэгт: (Говийн Алтайн бүс); 6.Баянлигийн дүүрэгт: (Говийн Алтайн бүс); 7.Улаангалын хоолой; 8.Хутаг нуурын дүүрэгт хээрийн судалгаагаар шалган холбох, сорьцлолтуудын ажил хийгдэн, лабораторит боловсруулагдан, үр дүнг аван, боловсруулалт хийгдэж байна. <p>Гүйцэтгэл: "Хойд, төв, зүүн Азийн гүний геологийн процес ба металлогени" төслийн ОХУ, БНХАУ, БНСУ, БНКазУ-тай хамтарсан геологийн судалгааны ажлын 5-р үе шатны ажлаар Монгол орны нутаг дэвсгэрт Говь-Алтай, Баянхонгор, Өмнөговь аймгуудын нутаг дэвсгэрт байрших Алтайн нурууны үргэлжлэлийг хамарсан 1_47-XIX, XX, XXI, XXII, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX, XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI, ^-48-XXV, XXXI хавтгайнуудын хэмжээнд 1:500000-ны</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--

									<p>масштабтай геологи, тектоник, геоэкологи, металлогений зургийг тайлбар бичвэрийн хамт зохиосон. Төсөлд тусгагдсан ажлын аргачлалын дагуу эцсийн суурин боловсруулалтанд шаардагдах бичиг хэрэг, аж ахуйн бараа материалуудыг захиалан бэлтгэн ажилласан. Монгол орны зарим бүс нутгийг дайруулан геофизикийн гүний профиль /трансект/ татах чиглэлийг тодорхойлох, баталгаажуулах ажилд шаардлагатай мэдээллийг ОХУ болон БНХАУ-н арга, аргачлалыг судлан дагалдах жишиг хавсралт зургийн хамт боловсруулж бэлтгэн, гүйцэтгэгч нарын хүрээнд БНХАУ-н ШУ академийн судлаач нартай богино хэмжээний ажлын уулзалт хийсэн байна.</p> <p>2023 онд БНХАУ-д төлөвлөгдсөн ажлын хэсгийн уулзалт хурлын бэлтгэл ажилд шаардлагатай зураг, легендыг боловсруулан Greet Altai төслийн БНХАУ-н багыханд цахимаар явуулсан болно. /МА-н 1:500000-ны геологи/. 2021, 2022 оны хээрийн судалгааг Говийн Алтайн дүүргүүдэд гүйцэтгэн үнэмлэхүй нас 13ш тодорхойлох шинжилгээний ажлыг Тайваний Улсын Их Сургуулийн Геологийн Шинжлэх Ухааны Тэнхимийн (National Taiwan University, Department of Geosciences Laboratory) LA-ICP-MS лабораторид шинжлүүлэн хариуг авсан байна. Үр дүнгийн тайланд шинжээч томилогдсон.</p> <p>МУ, ОХУ, БНХАУ, БНСУ, БНКазУ-ын хамтарсан төслийн 5-р үе шатны ажлын 2023 оны төсөв, төлөвлөгөөг УУХҮС-ын 2023 оны А/21 дүгээр тушаалаар батлуулж, төслийн хээрийн болон суурин боловсруулалтын ажлын төсөл, төсвийн тодотголыг ЭБМЗ-ийн 02.14-ний хуралдаанаар хэлэлцүүлэн УУХҮС-ын А/171 дүгээр тушаалаар батлуулсан. Батлагдсан төсөв, төслийн дагуу 2023 оны суурин боловсруулалтын ажлыг үргэлжлүүлэн хийж байна. 1:500000-ны масштабтай геологи, тектоник,</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

								геоэкологи, металлогений зургийг тайлбар бичвэрийн хамт зохиогдсон. Үр дүнгийн тайланд шинжээч томилогдон ажиллаж байна	
19			Мэдээллийн баяжуулалт хийж, үйлчилгээг цахимжуулах гео мэдээллийн нэгдсэн сангийн тоо	-	3	Батлагдсан: 2,079.10 Гүйцэтгэл: 2,003.61 Санхүүжилт: 1,408.3	Улсын төсөв	1. Үндэсний геомэдээллийн нэгдсэн санг хөгжүүлж, цахимжуулах ажлын хүрээнд 2022 оноос хэрэгжүүлж эхэлсэн Геологийн баримт-1-2022, Геологийн баримтын төв архивт цаасан байдлаар хадгалагдаж байгаа баримтыг цахимжуулах Цахим архив-1-2022, мөн архивт хадгалагдаж байгаа чулуун дээжийг бүртгэлжүүлэх Чулуун дээжийн сан-1-2022 төслүүдийн 2023 оны төсөв, төлөвлөгөөг УУХҮСайдын 2023 оны А/21 дүгээр тушаалаар баталж ажлыг эхлүүлсэн. 2. Төслийн ажлын хэмжээ, арга, аргачлалтай танилцан хянаж ЭБМЗ-ийн 2023.02.16, 03.03-ны өдрийн хуралдаанаар хэлэлцүүлэн шийдвэрлүүлсэн. Зөвлөлийн дүгнэлтийг үндэслэн УУХҮСайдын 05.19-ний өдрийн А/174, А/175, А/191 дүгээр тушаалаар төсөл, төсвийн тодотголыг баталсан. Төслүүд үргэлжлэн хэрэгжиж байна. Гүйцэтгэл: Үндэсний геологи, эрдэс баялгийн мэдээллийн нэгдсэн санг Илрэл-3538, Худаг-4575, Цооног-5217, Шлихийн хүрээ-2705, Өрөмдсөн цооног-400, Эрдэсжсэн цэг-155 нийт 5880 ширхэг мэдээллээр баяжуулсан. Давхарга зүйн сан-707, Горизонт-61, Интрузив чулуулгийн сан-3362, Эффузив чулуулгийн сан-360, Палеонтологийн олдворын дэд сан-3567, Үнэмлэхүй насны сан-1119, 314 метадата оруулсан Үр дүн: Нийт 9400 мэдээллээр баяжуулсан. Ордын чулуун дээжийн мэдээлэл оруулах ажлын хүрээнд 250 ордын дээж бүртгээд байна. Чулуун дээжийн фото зураг авах ажлын хүрээнд дээжийн-3243 фото зураг авч 2950 дээжийн зураг засварлаж бичвэр мэдээлэл оруулаад байна. Шлифийн 7544	70

									ширхэг зураг ,аншлифийн 1301 ширхэг зураг, тайлангийн хавсралт материалаас 6166 лабораторийн үр дүнгийн хариуг сканер хийн оруулсан.	
									Геологийн төрөл бүрийн тайлан цахимжуулах ажлын хүрээнд 519 тайлан, боть-1261ширхэг буюу 144930 хуудас, 12378 ширхэг хавсралт зураг цахимжуулсан. Цахим архивыг баяжуулах ажлын хүрээнд eDOC архивын программд 608 тайлангийн 1006 хадгаламжийн нэгж, 743 ширхэг цаасан суурьт баримт цахимжуулсан. 1006 хадгаламжийн нэгжийг нүүр, гарчиг, агуулгын түвшинд хайх ОЛС-ийн программд холбоход бэлтгэн ашиглалтын хувь үүсгэсэн. Улсын төсвийн хөрөнгөөр гүйцэтгэж байгаа "Геологийн баримт-1", "Цахим архив-1" "Чулуун дээжийн сан-1" төслүүдийн 2023 онд хийж гүйцэтгэсэн ажлуудыг "Хээрийн материал хүлээн авах ажлын хэсэг" анхдагч баримт материалууд, санхүүгийн анхан шатны баримтын хүрээнд хянаж, хүлээж авсан.	
Бүлэг 4.Байгаль орчны тэнцвэрт байдлыг хангах ногоон хөгжлийн бодлого										
Зорилго 4.1.Ногоон хөгжлийн сэргэлтийг эрчимжүүлэх хүрээнд байгалийн нөөц, баялгийг зүй зохистой ашиглаж, хүрээлэн байгаа орчны бохирдол, доройтлыг бууруулан иргэдийн эрүүл, аюулгүй орчинд амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлнэ.										
20	4.1.2	МУХТЖҮЧ-6.3.2, ЗГҮАХ-5.1.11	Усны нөөцийг хуримтлуулж ус хангамжийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх төслийн бүтээн байгуулалтыг эхлүүлэх	Онги, Хэрлэн усан цогцолбор барих төслийн бэлэн байдлыг хангах арга хэмжээний хэрэгжилт, хувиар	-	100	905,000.0	Төр, хувийн хэвшлийн түншлэл	Усны нөөцийг хуримтлуулж ус хангамжийн хүртээмжийг нэмэгдүүлэх "Хөх морь" төслийн хүрээнд Онги-Орхон усан цогцолбор нь Орхон голоос Онги голын урсацыг тэтгэх замаар Улаан нуурын усны түвшинг нэмэгдүүлж говийн бүсийн экосистемийн нөхцөлийг сайжруулах зорилготой бөгөөд Өмнөговь аймгаас 1.5 тэрбум төгрөгийн хөрөнгө оруулалт авч төслийн Техник, эдийн засгийн үндэслэлийг боловсруулаад байна. Мөн "Хэрлэн-Тоонот" усан цогцолбор нь Хэрлэн голын үерийн усыг хуримтлуулж хиймэл нуур үүсгэн олон жилийн дундаж урсцын 5-9 хувийг далд хоолойгоор дамжуулан Зүүн өмнөд говийн	0

									бүсийн хүн ам, уул уурхай, газар тариалан, мал аж ахуйн усны хэрэгцээг бүрэн хангах бөгөөд Оюу-Толгой ХХК-иас 3 сая.долларын хөрөнгө оруулалт авч ТЭЗҮ, БОННУ холбогдох бичиг баримтуудыг боловсруулахаар тендер зарлаад байна.	
21	4.1.3	МУХТЖҮЧ-6.2.4, ЗГҮАХ-5.1.8	Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдэрсэн газрыг нөхөн сэргээх	Нөхөн сэргээх талбайн хэмжээ, мянган га	-	2	40,000.0	Дотоодын хөрөнгө оруулалт	<p>2023 оны уул уурхайн компаниудын ашиглалтын үйл ажиллагааны баталгаажсан төлөвлөгөөнд техникийн нөхөн сэргээлтийг 1322.6 га талбайд, биологийн нөхөн сэргээлтийг 1227 га талбайд, дүйцүүлэх хамгаалах ажлыг 104337.6 га талбайд нөхөн сэргээлт хийхээр, "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 2023 онд 1362.1 га талбайд 6.3 сая мод тарихаар төлөвлөсөн байна.</p> <p>Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48 дугаар зүйлийн 48.6.3 дахь заалтын дагуу 2022 оны ашиглалтын үйл ажиллагааны гүйцэтгэлийн тайланг 2023 оны 2 дугаар сард ирүүлдэг. Одоогийн байдлаар ашиглалтын үйл ажиллагааны баталгаажсан 96 тайлангаар техникийн нөхөн сэргээлтийг 674.8 га талбайд, биологийн нөхөн сэргээлтийг 473.7 га талбайд, дүйцүүлэх хамгаалах ажлыг 43921.9 га талбайд хийсэн байна. Мөн "Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд 1411.2 га талбайд 2,612,788 ширхэг мод тарьсан байна.</p> <p>8,000 га талбайг нөхөн сэргээх ажлын хүрээнд:</p> <p>Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайд, Сэлэнгэ аймгийн Засаг дарга, "Оюу толгой" ХХК-ийн 2022 онд байгуулсан гэрээний хүрээнд Сэлэнгэ аймгийн Ерөө сумын Ялбагийн хөндий нэртэй газарт хариуцлагагүй бичил уул уурхайн улмаас эвдрэлд оруулсан байсан нийт 398.7 га талбайд техникийн нөхөн сэргээлтийг бүрэн хийлгүүлж үүрэг даалгаврын биелэлтээр орон нутагт актаар хүлээн авсан.</p> <p>"Эрдэнэт үйлдвэр" ТӨҮГ-тай 2021 онд байгуулсан "Нөхөн сэргээлтийн хөтөлбөр"-</p>	90

									ийн хүрээнд 2023 онд хийх 1,229.7 га талбайн нөхөн сэргээлтийн ажлын гүйцэтгэл 67%-тай буюу 802 га талбайг нөхөн сэргээгээд байна.	
ҮНЭЛГЭЭНИЙ ДҮН										60.48

2023.12.01